

1. Klub zastupnika Stranka demokratske akcije
2. Klub zastupnika HDZ BIH- HNS
3. Klub zastupnika Socijaldemokratska partija BiH
4. Klub zastupnika Demokratska Fronta
5. Klub zastupnika Savez za bolju budućnost
6. Klub zastupnika Naša stranka
7. Klub zastupnika Pokret demokratske akcije PDA
8. Klub poslanika Narod i pravda i Nezavisni blok
9. Klub nezavisnih zastupnika Socijaldemokrate BiH
10. Klub zastupnika A-SDA za Evropsku BiH-zajedno
11. Klub zastupnika HDZ 1990 - samostalni zastupnici

Zastupnici u Predstavničkom domu
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, 26.10.2021. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI / ZASTUPNIČKI DOM**
n/r Mirsad Zaimović, predsjedavajući

Bosne i Hercegovine
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 27-10-2021			
Org. jed.	Broj	Prijava	Vrijednost
01-	02-	2067	21

PREDMET: Načrt zakona o minimalnoj plaći – dostavlja se

Na osnovu člana 163. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao ovlašteni predlagači, podnosimo radi razmatranja i prihvatanja,
NACRT ZAKONA O MINIMALNOJ PLAĆI.

Predlagači zakona:

1. Klub zastupnika Stranka demokratske akcije
2. Klub zastupnika HDZ BIH- HNS
3. Klub zastupnika Socijaldemokratska partija BiH
4. Klub zastupnika Demokratska Fronta
5. Klub zastupnika Savez za bolju budućnost
6. Klub zastupnika Naša stranka
7. Klub zastupnika Pokret demokratske akcije PDA
8. Klub poslanika Narod i pravda i Nezavisni blok
9. Klub nezavisnih zastupnika Socijaldemokrate BiH
10. Klub zastupnika A-SDA za Evropsku BiH-zajedno
11. Klub zastupnika HDZ 1990 - samostalni zastupnici

[Handwritten signatures of representatives from various political groups, including Mirsad Zaimović, and their respective club names.]

ZAKON O MINIMALNOJ PLAĆI

Član 1.

Ovim Zakonom propisuje se minimalna plaća, način utvrđivanja iznosa minimalne plaće, rokovi za utvrđivanje minimalne plaće, kao i nadzor nad primjenom ovog Zakona.

Član 2.

(1) Minimalna plaća, u smislu ovoga Zakona, je najniži mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu na najjednostavnijim poslovima.

(2) Minimalna plaća radnika koji radi u nepunom radnom vremenu utvrđuje se i isplaćuje srazmjerno ugovorenom nepunom radnom vremenu.

(3) U iznos minimalne plaće ne ulaze povećanja plaće za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad na dan sedmičnog odmora, rad praznikom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi, u skladu sa kolektivnim ugovorom, te druge naknade koje se radniku isplaćuju po osnovu nesamostalnog rada u skladu kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu (topli obrok, prevoz, regres i sl.).

Član 3.

(1) Pravo na minimalnu plaću, u skladu sa ovim Zakonom, imaju svi radnici koji rade u Federaciji BiH, neovisno od sjedišta ili registracije poslodavca.

(2) Ukoliko je kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu utvrđen veći iznos minimalne plaće od iznosa utvrđenog članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona, radniku pripada pravo na veći iznos plaće.

Član 4.

Osnovica za utvrđivanje minimalne plaće je prosječna bruto plaća u Federaciji BiH za decembar 2020. godine prema zvaničnom podatku Federalnog Zavoda za statistiku, u iznosu 1.532 KM bruto (993 KM neto).

Član 5.

(1) Ovim Zakonom utvrđuje se minimalna bruto plaća u visini:

- za 2021. godinu najmanje 75% osnovice iz člana 4. ovog Zakona,
- za 2022. godinu najmanje 85% osnovice iz člana 4. ovog Zakona,
- za 2023. godinu najmanje 90% osnovice iz člana 4. ovog Zakona,
- za 2024. godinu najmanje 100% osnovice iz člana 4. ovog Zakona.

(2) Minimalna plaća ne predstavlja osnovicu za obračun svih plaća, osim ako je to definisano kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu.

(3) Minimalna plaća pripada radniku za puno radno vrijeme u skladu sa Zakonom o radu (Službene novine Federacije BiH broj 26/16, 89/18), bez prekovremenog rada.

Član 6.

(1) Počev od 2025. godine, minimalna plaća se utvrđuje na osnovu kretanja indeksa potrošačkih cijena, ukupnog kretanja plaća i bruto društvenog proizvoda.

(2) Iznos minimalne plaće iz stava 1. ovog člana ne može biti manji od iznosa minimalne plaće za 2024. godinu, odnosno za godinu koja prethodi godini za koju se donosi Uredba iz člana 7. ovog Zakona.

(3) Federalni ministar rada će, nakon konsultacija sa predstavnicima poslodavaca i sindikata, Vladi Federacije BiH predložiti iznos minimalne plaće iz stava 1. ovog člana.

Član 7.

Iznos minimalne plaće iz člana 6. ovog Zakona utvrđuje Vlada Federacije BiH posebnom Uredbom, u skladu sa ovim Zakonom, do kraja januara za tekuću godinu.

Član 8.

(1) Izuzetno, samo iz opravdanih razloga ekonomske odnosno poslovne prirode, kolektivnim ugovorom se može ugovoriti minimalna plaća u nižem iznosu, ali ne manjem od 90% iznosa utvrđenog članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona.

(2) Ukoliko kod poslodavca ne postoji sindikat, ili ukoliko djelatnost poslodavca nije pokrivena kolektivnom ugovorom za područje odgovarajuće djelatnosti u Federaciji, poslodavac može svojom odlukom utvrditi minimalnu plaću u iznosu manjem od iznosa iz člana 5. ovog Zakona ili Uredbe iz člana 7. ovog Zakona, ali ne manjem od iznosa iz stava 1. ovog člana.

(3) Odluku iz prethodnog stava poslodavac može donijeti samo iz opravdanih razloga ekonomske odnosno poslovne prirode, ukoliko bi isplatom minimalne plaće u skladu sa članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona, njegovo poslovanje postalo neodrživo i dovelo od otpuštanja radnika.

(4) Niža minimalna plaća u smislu prethodnog stava ne može se utvrditi za period duži od tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine.

(5) Radnici kod poslodavca iz stava 2. ovog člana zadržavaju pravo da putem suda potražuju razliku do iznosa minimalne plaće u skladu sa članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona, ukoliko smatraju da je odluka poslodavca o nižoj minimalnoj plaći neosnovana.

(6) U slučaju spora iz prethodnog stava, teret dokazivanja osnovanosti takve odluke iz stava 2. ovog člana je na strani poslodavca.

(7) U slučaju iz stava 1. i 2. ovog člana, doprinosi za obavezna osiguranja se obračunavaju i uplaćuju na iznos minimalne plaće utvrđene članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona.

Član 9.

Nadzor nad primjenom ovog Zakona, kolektivnih ugovora ili odluka iz člana 8. ovog Zakona obavljaju federalna, odnosno kantonalna inspekcija rada.

Član 10.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

- ako ne isplati minimalnu plaću u skladu sa članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona, po njenoj dospelosti za isplatu,

- ako bez opravdanog razloga, na osnovu odluke iz člana 8. stav 2. ovog Zakona, isplati manji iznos minimalne plate od iznosa utvrđenog u skladu sa članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 2.500,00 do 10.000,00 KM za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se poslodavac fizička osoba, kao i odgovorno lice kod poslodavca koji je pravno lice.

(3) Ukupan iznos novčane kazne za prekršaj iz stava 1. ovoga člana uvećava se proporcionalno broju radnika kojima poslodavac nije obračunao i isplatio minimalnu plaću u visini utvrđenoj u skladu sa odredbama ovoga Zakona, s tim da tako izrečena novčana kazna ne može biti viša od najviše novčane kazne propisane posebnim propisom.

Član 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV

Za donošenje zakona o minimalnoj plaći ne postoji izričiti ustavni osnov, ali bi za isti mogla poslužiti odredba člana III 1. g. (finansiranje djelatnosti federalnih vlasti, ustanova i institucija koje federalne vlasti osnivaju oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima) i člana IV.A.20(1) d. i j. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (Zakonodavna vlast Federacije – Parlament Federacije), kojom je utvrđeno da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, između ostalog, nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti. S obzirom da se Zakonom o minimalnoj plaći propisuje način utvrđivanja iznosa minimalne plaće, rokovi njezinog utvrđivanja, kao i provedba nadzora nad primjenom odredbi Zakona, a što spada u vršenje funkcija, odnosno dužnosti federalne vlasti, navedena ustavna odredba može poslužiti kao ustavni osnov za donošenje zakona o minimalnoj plaći.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analizom socijalne situacije u Federaciji BiH, ukazala se potreba za donošenjem jednog ovakvog zakona. U Federaciji BiH institut minimalne plaće, odnosno najniže plaće trenutno nije zakonski uređen.

Važnost instituta minimalne plaće kao socijalno zaštitnog instrumenta naglasio je Odbor Evropskog parlamenta za socijalna pitanja, koji je još 1993. godine predložio državama članicama Evropske unije da uvedu mehanizme za određivanje minimalne plaće u odnosu na nacionalnu prosječnu plaću (Evropski parlament, 1993. godine). U provedbi navedene preporuke različita je praksa u državama članicama Evropske unije, s obzirom da se negdje minimalna plaća uređuje zakonom, a negdje kolektivnim ugovorima, različit je obim primjene u odnosu na zaposlene – negdje se minimalna plaća utvrđuje sektorski, a negdje prilagođava regionalnim potrebama, a što sve ukazuje na potrebu da se taj instrument socijalne politike prilagodi, kako društvu u cjelini, tako i specifičnostima sektora ili djelatnosti, regionalnim razlikama i drugim faktorima koji utiču na ovaj zaštitni institut.

S obzirom da je institut minimalne plaće socijalno zaštitni instrument, ovim zakonom propisuje se osnovica za utvrđivanje minimalne plaće u iznosu od 1.532 KM bruto (993 KM neto), a prema zvaničnom podatku Federalnog zavoda za statistiku za decembar 2020. godine. Također, ovim zakonom propisano je utvrđivanje minimalne bruto plaće za 2021. godinu najmanje 75% osnovice, zatim, za 2022. godinu najmanje 85% osnovice, za 2023. godinu najmanje 90% osnovice i konačno, za 2024. godinu najmanje 100% osnovice. Počev od 2025. godine iznos minimalne plaće bi utvrđivala Vlada Federacije BiH posebnom uredbom, u skladu sa ovim Zakonom, dokraja januara za tekuću godinu.

Izuzetno, samo iz opravdanih razloga ekonomske odnosno poslovne prirode, kolektivnim ugovorom može se ugovoriti minimalna plaća u nižem iznosu, ali ne manjem od 90% iznosa utvrđenog članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona.

Uvažavajući okolnosti da je prema dostupnim podacima broj radnika koji u Federaciji BiH prima minimalnu plaću u porastu, te da se procjenjuje da oko 85% ukupno zaposlenik radnika u realnom sektoru prima minimalnu plaću, predlaže se kvalitetniji način utvrđivanja visine minimalne plaće kako bi se omogućilo efikasnije ostvarivanje ekonomskih i socijalnih

interesa radnika koji imaju najniža primanja. Predloženi Zakon će poslodavcima omogućiti kvalitetnije planiranje poslovne godine, te jednostavnije usklađivanje s aktuelnim privrednim kretanjima.

III OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. propisuje se područje koje se uređuje ovim Zakonom.

Članom 2. definiše se pojam minimalne plaće na način da je minimalna plaća najniži mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu na najjednostavnijim poslovima. Nadalje, definiše se pravo na isplatu srazmjernog dijela minimalne plaće za radnike koji rade u nepunom radnom vremenu, te da u iznos minimalne plaće ne ulaze povećanja plaće za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad na dan sedmičnog odmora, rad praznikom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi, u skladu sa kolektivnim ugovorom, te druge naknade koje se radniku isplaćuju po osnovu nesamostalnog rada u skladu kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu (topli obrok, prevoz, regres i sl.).

Članom 3. utvrđuje se da pravo na minimalnu plaću, u skladu sa ovim Zakonom, imaju svi radnici koji rade u Federaciji BiH, neovisno od sjedišta ili registracije poslodavca. Također, je utvrđeno da ukoliko je kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu utvrđen veći iznos minimalne plaće od iznosa utvrđenog članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona, radniku pripada pravo na veći iznos plaće.

Članom 4. utvrđena je osnovica za utvrđivanje minimalne plaće, a ona predstavlja prosječnu bruto plaću u Federaciji BiH za decembar 2020. godine prema zvaničnom podatku Federalnog Zavoda za statistiku, u iznosu 1.532 KM bruto (993 KM neto).

Članom 5. propisano je utvrđivanje minimalne bruto plaće za 2021. godinu najmanje 75% osnovice, zatim, za 2022. godinu najmanje 85% osnovice, za 2023. godinu najmanje 90% osnovice i konačno, za 2024. godinu najmanje 100% osnovice. Ovim članom je propisano i da minimalna plaća ne predstavlja osnovicu za obračun svih plaća, osim ako je to definisano kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu.

Članom 6. predviđeno je da se od 2025. godine, minimalna plaća utvrđuje na osnovu kretanja indeksa potrošačkih cijena, ukupnog kretanja plaća i bruto društvenog proizvoda, te da minimalna plaća za 2025. godinu ne može biti manja od iznosa minimalne plaće za 2024. godinu, odnosno za godinu koja prethodi godini za koju se donosi Uredba iz člana 7. ovog Zakona. Ovim članom je predviđeno i da Federalni ministar rada, nakon konsultacija sa predstavnicima poslodavaca i sindikata, Vladi Federacije BiH predloži iznos minimalne plaće iz stava 1. ovog člana.

Članom 7. utvrđeno je da iznos minimalne plaće od 2025. godine utvrđuje Vlada Federacije BiH posebnom Uredbom, u skladu sa ovim Zakonom, do kraja januara za tekuću godinu.

Članom 8. propisana je mogućnost da se kolektivnim ugovorom ugovori minimalna plaća u iznosu manjem od iznosa propisanog članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona i to samo iz opravdanih razloga ekonomske odnosno poslovne prirode, ali ne manjem iznosu od 90% iznosa utvrđenog članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona. Ovim članom je predviđeno i da ukoliko kod poslodavca ne postoji sindikat, ili ukoliko djelatnost poslodavca nije pokrivena kolektivnom ugovorom za područje odgovarajuće djelatnosti u Federaciji, poslodavac može svojom odlukom utvrditi minimalnu

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

plaću u iznosu manjem od iznosa iz člana 5. ovog Zakona ili Uredbe iz člana 7. ovog Zakona, ali ne manjem od iznosa iz stava 1. ovog člana i to najduže tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine. Svakako, ostavljena je mogućnost radniku da putem suda potražuju razliku do iznosa minimalne plaće u skladu sa članom 5. ovog Zakona ili Uredbom iz člana 7. ovog Zakona, ukoliko smatraju da je odluka poslodavca o nižoj minimalnoj plaći neosnovana, te da je, teret dokazivanja osnovanosti takve odluke iz stava 2. ovog člana je na strani poslodavca.

Članom 9. propisano je da nadzor nad primjenom ovog Zakona, kolektivnih ugovora ili odluka iz člana 8. ovog Zakona obavljaju federalna, odnosno kantonalna inspekcija rada.

Članom 10. su propisane sankcije za slučaj kršenja odredbi ovog Zakona.

Članom 11. utvrđen je dan stupanja na snagu ovog Zakona.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.